

Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere

(jfr. NOFs lov § 17)

Vedtatt på Kretsledermøtet 2.-3.12.1989

1 Generelt

1.1 Formål

Disse retningslinjers formål er å angi hvordan kontakt og samarbeid skal foregå mellom undertegnede organisasjoner og deres underliggende ledd slik at o-idretten kan drives og utvikles ut fra hensyn til naturmiljø, rettighetshavere og utøvere.

1.2 Hvor de gjelder

Avtalen er utarbeidet og vedtatt av NOF og berørte interesseorganisasjoner i samråd med Miljøverndepartementet, Landbruksdepartementet og Direktoratet for naturforvaltning. De gjelder innenfor de rammer som settes av norsk lov, spesielt Lov om friluftslivet, Lov om viltet, Lov om naturvern og Lov om motorferdsel i utmark. Grunnlaget for retningslinjene er at NOF v/forbundsstyret forplikter o-idretten til å informere om sin virksomhet og til å ta hensyn til naturmiljøet og rettighetshavere slik det er angitt i pkt. 2 og 3.

Motsvarende aksepterer øvrige organer/organisasjoner at o-aktivitet i ulike former kan drives i alle områder og gjennom hele sesongen, unntatt her er områder nevnt under pkt. 2.2 og når helt spesielle forhold (f.eks. skogbrannfare) kan føre til at all o-aktivitet bør innstilles.

Hensynet til naturmiljø og rettighetshavere ved planlegging av o-idrettens aktivitetsformer skal ikke måtte medføre endringer i o-idrettens egenart.

2 Informasjon

2.1 "Kontaktgruppa"

Hovedlinjene for kontakt og samarbeid om o-idretten - vegetasjon-, dyreliv- og grunn-eierspørsmål skal trekkes opp av "Kontaktgruppa" (Kontaktgruppa består av: Direktoratet for naturforvaltning, Landbruks- matdepartementet, avd. skog- og ressurspolitikk, Norges Bondelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Skogeierforbund, Norsk Almenningsforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norskog, Statskog SF).

Medlemmene i "Kontaktgruppa" forplikter seg til å informere sine underliggende ledd om retningslinjenes innhold og aktivt arbeide for at det etableres et fast samarbeid og faste samarbeidsrutiner bygd på disse retningslinjene på fylkes- og kommunenivå.

2.2 Fylkesnivå

O-kretsene skal hvert år kontakte fylkesmannens miljøvernavdeling for å få oversikt over vernede områder og andre områder med dokumenterte naturfaglige verneverdier.

Fylkesmannens miljøvernavdeling plikter på sin side å bistå med slike opplysninger, herunder om hvilke restriksjoner som bør legges på o-aktivitet i områdene til ulike årstider. (Norges Naturvernforbund mener det overhodet ikke bør forekomme o-aktivitet i nasjonalparker og naturreservater.) O-kretsene skal formidle opplysningene videre til berørte o-lag. O-lagene skal ta hensyn til opplysningene ved utarbeidelsen av sine aktivitetsplaner.

2.3 Kommun nivå

O-lagene skal hvert år legge fram en samlet aktivitetsplan for organer/ organisasjoner som representerer grunneier-, vilt-, friluft- og naturverninteresser (f.eks. viltnemnd, landbruksnemnd, friluftsnemnd, skogeierlag, grunneierlag, jegerforening, naturvernforening eller tilsvarende). Planen skal vise de områder o-laget planlegger å utarbeide kart over, og de områder o-laget planlegger å arrangere terminfestede o-løp og tur-orientering i. De øvrige samarbeidspartene skal på forespørsel bidra med opplysninger som gjør at aktiviteten kan gjennomføres mest mulig skånsomt for naturmiljø og rettighetshavere. Dessuten skal de på forespørsel informere om vei-, grøfte- og hogstplaner og andre forhold av betydning ved kartlegging og gjennomføring av orienteringsvirksomhet.

Hvis det reises betydelige faglige innvendinger mot et arrangement eller en kartplan, og det ikke oppnås enighet mellom de berørte parter på lokalt nivå, bringes saken opp på disse partenes krets/fylkesnivå.

2.4 Større løp

Dette punktet gjelder for alle internasjonale løp. NOF kan for hver sesong bestemme at også andre løp hvor det er forventet særlig mange deltakere skal omfattes av dette punktet. For slike løp skal arrangøren, o-kretsen, fylkesmannens miljøvern avdeling og en felles representant for grunneierorganisasjonene på et tidlig tidspunkt i planfasen inngå et forpliktende samarbeid. Dette skal omfatte valg av løpsområde og dernest hvilke særskilte tiltak som bør gjennomføres i forbindelse med arrangementet.

Resultatet av samarbeidet brukes som grunnlag for informasjon og videre samarbeid slik det framgår av pkt. 2.3.

3 Hensyn til naturmiljø

3.1 Hensyn til naturmiljø

Alle arrangører av orienteringsaktivitet skal planlegge og gjennomføre arrangementer med minst mulig skade på naturmiljøet med sitt plante- og dyreliv. Det må tas særlig hensyn til områder nevnt under pkt 2.2.

3.2 Orienteringsløp

Ved orienteringsløp skal terrengvalg, løypetraséer og deltakerantall samlet vurderes og tilpasses plante- og dyreliv (inklusive husdyr).

3.2.1 Orientering i hekke- og yngletida

I den perioden som er nærmere spesifisert (Fra 1988 brukes følgende grenser for "hekke- og yngletid": Nord for Saltfjellet: vårsesongen fram til 1.7. Sør for Saltfjellet under 600 m.o.h.: vårsesongen fram til 15.6. Sør for Saltfjellet over 600 m.o.h.: vårsesongen fram til 1.7. Norges Naturvernforbund mener at perioden hvor det må tas særlige hensyn bør forlenges fram til 15.7. hhv. 1.7.), skal arrangøren ta særlig hensyn til dyrelivet ved å:

- innen hver kommune velge områder av relativt mindre betydning for dyrelivet.
- legge løypene slik at de ikke berører kjente yngleplasser, hekkeplasser for skogsfugl og rovfugl og de viktigste områdene for viltet forøvrig.
- begrense deltakerantallet der nødvendigheten av det faglig begrunnes.

Deltakerantallet bør reguleres ved at det arrangeres flere løp samtidig.

Øvrige samarbeidsparter skal på forespørsel være hjelpelige overfor o-lagene med å finne fram til egnede løpsområder og løypetraséer.

3.3 Turorientering

Ved turorientering skal det ved valg av postplassering tas hensyn til plante- og dyreliv.

3.3.1 Turorientering i hekke- og yngletida

I den perioden som er nærmere spesifisert (Fra 1988 brukes følgende grenser for "hekke- og yngletid": nord for Saltfjellet: vårsesongen fram til 1.7; sør for Saltfjellet under 600 m.o.h.: vårsesongen fram til 15.6; sør for Saltfjellet over 600 m.o.h.: vårsesongen fram til 1.7. Norges Naturvernforbund mener at perioden hvor det må tas særlige hensyn bør forlenges fram til 15.7. hhv. 1.7.), skal arrangøren ta særlig hensyn til dyrelivet ved:

- innen hver kommune velge områder av relativt mindre betydning for dyrelivet.
  - å plassere postene slik at de ikke berører kjente yngleplasser, hekkeplasser for skogsfugl og rovfugl og de viktigste områdene for viltet forøvrig, og slik at naturlige veivalg ikke går gjennom disse.
  - å plassere postene slik at stier og andre markerte traséer er naturlige å følge.
- Øvrige samarbeidsparter skal på forespørsel hjelpe o-lagene med faglige råd i dette arbeidet.

3.4 Skiorientering

Ved skiorientering skal terrengvalg, løypetraséer og omfanget av løypenettet samlet vurderes og tilpasses dyrelivet og annen bruk av området.

Dette også med tanke på at løypenettet vil bli brukt i hele den perioden det er preparert.

Det bør særlig tas hensyn til:

- særlig viktige vinteroppholdssteder for hjorteviltet.
- annet friluftslivs ønske om enkelte områder uten preparerte løyper.
- at det er innhentet nødvendige tillatelser etter Lov om motorferdsel i utmark.

4 Hvem avtalen gjelder for

Avtalen om retningslinjer gjelder for de enkelte organisasjoner inntil de skriftlig meddeler medlemmene av "Kontaktgruppa" noe annet.

5 Endringer av retningslinjene

Endringer av disse retningslinjer er avhengig av vedtak i de organisasjonene (Vedtaksmyndighet i NOF er Tinget (Kretsledermøtet utenom tingår.) som har utarbeidet retningslinjene. (Jfr. pkt. 1.2)